

Tervise
Arengu
Instituut

Tervisestatistika ja -uuringute andmebaas. Graafikud Tableaus

Ingrid Valdmaa

tervisestatistika osakond
Tervise Arengu Instituut

18. jaanuar 2022

Mis on tervisestatistika?

... hõlmab rahvastiku

- ✓ tervise seisundit ja tervisekäitumist
- ✓ tervise teenuste kasutamist
- ✓ tervishoiu ressursse ja nende kasutamist

... on ühisosa rahvastiku, sotsiaalse kaitse, töötervishoiu, hoolekande, keskkonna ja muude valdkondade statistikaga

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas

<https://statistika.tai.ee> või lingid TAI veebilehel www.tai.ee

- Suurim Eesti rahva tervisega seotud statistikakogu
- Eesti ja inglise keeles
- Regulaarselt uuendatav infoallikas (vt avaldamiskalender)
- Pikad aegread
- Kättesaadav igal ajal ja igal pool

- + **Kakskeelsed failid** eesti ja inglise keeles, mis võimaldavad keelt muuta andmebaasi sirvides
- + Erinevad **jooniste võimalused**
- + Allalaaditavad andmed **Exceli, CSV** vm **formaadis**
- + **API** võimalused (masinloetavus) – laadida andmeid otse R või PowerBI vm rakendusse/programmi
- + Otsing andmebaasiülene

Tervisestatistika andmeallikad

Tervishoiuteenuse osutajad

Tervisevaldkonna registrid ja andmekogud

TAI

- Raseduse infosüsteem
- Surma põhjuste register
- Vähiregister
- Tuberkuloosiregister
- Narkomaaniaravi-register
- Vähi sõeluuringute register

Tervise infosüsteem

Haigekassa

- Ravikindlustuse andmekogu
- Retseptikeskus

Terviseamet

- Nakkushaiguste register
- Tegevuslubade register
- Tervishoiutöötajate register

Ravimiamet

- Ravimiregister
- Proviisorite ja farmatseutide register

MIR

Terviseuuringud

Regulaarsed

- Toitumisuuring
- Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring
- Eesti terviseuuring
- Koolinoorte uimastite tarvitamise uuring
- Kooliõpilaste tervisekäitumise uuring
- Eesti õpilaste kasvu uuring (COSI)
- Alkohoolsete jookide testostlemise uuring

Ebaregulaarsed

- Vaimse tervise uuring
- Soola tarbimise uuring

Teised riiklikud registrid ja andmekogud

- Rahvastikuregister
- Äriregister
- Töötamise register
- Maksu- ja Tolliamet
- Sotsiaalministeerium
- Töökeskonna andmekogu
- PPA
- Transpordiamet
- Päästeamet
- jne

Tervishoiu-
statistika ja
tervishoiu-
alase
majandus-
tegevuse
aruanded
A-veebi
kaudu

Andmebaas koosneb kaheksast valdkonnast, mis jagunevad alateemadeks

- **Rahvastikunäitajad** sündid, surmapõhjused, raseduse katkestamised, oodatav eluiga, tervena elada jäänud aastad, tervisekaotus, imikute rinnapiimaga toitmine
- **Haigestumus** registreeritud esmas- ja korduvhaigestumus, sh vigastused, vähisõeluuringu programmid jpm
- **Tervishoiuteenuste kasutamine ja ravi põhjused** arsti ja õe visiidid, haigla- ja päevaravi, hambaravi, kiirabi, EMO, kirurgia, diagnostika, protseduurid, analüüsid, IVF, kahjude vähendamine
- **Tervishoiu ressursid ja nende kasutamine** TTO-d, ravivoodid, meditsiiniseadmed, majandustegevus, tervishoiutöötajad ja nende palk, haiglavõrgu arengukava haiglate näitajad, tervishoiukulud, verekeskus, tervisekindlustus
- **Tervisekäitumine ja tervis** ehk rahvastikupõhised tervisekäitumise uuringud: alkoholi ja narkootikumide kasutamine, suitsetamine, füüsiline aktiivsus, KMI, toitumine, seksuaalkäitumine, vaimne tervis, tervise enesehinnang, liiklusohutus
- **Ravimite kasutamine** ravimid, retseptid
- **Terviseprofiilide alusandmed** tööõnnetused, uppumised, tulekahjud, liiklusõnnetused, joobes autojuhid, tervist edendavad asutused maakondade/KOV-ide kaupa
- **Tervise infosüsteemi andmeid sisaldav statistika**

[Andmebaasist](#)

[Kasutusjuhend](#)

[Uued andmed](#)

[Andmete
visualiseerimine](#)

[Avaldamiskalender](#)

[Rahvastikunäitajad](#)

[Haigestumus](#)

[Tervishoiuteenuste kasutamine ja ravi põhjused](#)

[Tervishoiu ressursid ja nende kasutamine](#)

[Tervisekäitumine ja tervis](#)

[Ravimite kasutamine](#)

[Tervise- ja heaoluprofiili alusandmed](#)

[Tervise infosüsteemi andmeid sisaldav statistika](#)

[Metaandmed](#)

[Tervisestatistika
sõnastik](#)

[OECD andmebaas:
tervis](#)

[Eurostati andmebaas](#)

[WHO *Health for All*
andmebaasid](#)

[Soovite saada tervisestatistika uudiseid meili teel?](#)

[Liituge tervisestatistika uudiskirjaga](#)

Tweets by @tstua

Tervisestatistika AB
@tstua

Arstide keskmine tunnipalk on Eesti keskmisest tunnipalgast 2,1 korda ja õendustöötajate tunnipalk 1,2 korda kõrgem. Need näitajad on olnud läbi mitme aasta samad. Samas hooldustöötajate keskmine tunnipalk on Eesti keskmisest ligi veerandi võrra madalam tai.ee/et/uudised/ter...

20h

Tervisestatistika AB
@tstua

🍏🍎🥕 Täna on maailma toidu päev. Kutsume inimesi märkama, kas nende igapäevane menüü sisaldab piisaval hulgal puu- ja köögivilju. Eesti toidusoovituste kohaselt peaks iga päev sööma vähemalt 300 g köögivilju ja 200 g puuvilju, et tasakaalustada toitumist. tai.ee/et/uudised/koo...

Soob köögi- ja puuvilju vastavalt soovitusele

[Embed](#)

[View on Twitter](#)

NÄPUNÄITEID ANDMEBAASI KASUTAMISEKS

Iga tabeli pealkirja alguses on unikaalne kood ja järgneb andmetabeli uuendamise kuupäev.

Kui tekib raskusi õige tabeli korduva leidmisega, siis pange endale kirja tabeli kood (nt HH02) – selle järgi leiate tabeli järgmine kord otsinguga üles.

tabeli kood **uuendamise kuupäev**

Andmebaas

1. **HH01: Haiglate üldandmed**
Muudetud: 5.07.2021

- **Aasta:** 2005, 2006, 2007, 2008, ..., 2020 (16)
- **Haigla nimi:** Põhja-Eesti Regionaalhaigla, SA, Tartu Ülikooli Kliinikum, SA, Tallinna Lastehaigla, SA, Ida-Tallinna Keskhaigla, AS, ..., Jõgeva Haigla, SA (20)
- **Näitaja:** Haigla liik, Õiguslik vorm, Omandivorm, Töötajate arv, (4)

2. **HH02: Haiglate tulud**
Muudetud: 22.11.2021

- **Aasta:** 2005, 2006, 2007, 2008, ..., 2020 (16)

Teksti või koodi otsing

Otsi andmebaasist Andmebaas:

- Sisestage andmebaasi otsinguaknasse võtmesõna(d) või tabeli kood.
- **Et otsing leiaks sõnu eri käänetes ja liitsõnu, on soovitatav kasutada sõna esimest osa, mis esineb kõikides käänetes ja lisada selle järgi *** (tärn)

nt

- **alko*** leiab tulemuseks tabelid, kus on kasutatud mõisteid *alkohol, alkoholi, alkoholist, alkoholipudeli, alkohoolsed joogid, jne*
- **hamba*** leiab tulemuseks tabelid, kus kasutatud *hambaarst, hambaarsti, hambaravi, hambaraviasutus, hambaraviasutused, hambaraviteenuse, hamba eemaldamised jne*
- Piisab ka vaid mõnest tähest ja sellele lisatavast tärnist. Nt otsing *alkohol* ilma tärnita ei leia sõnu *alkoholist, alkohoolsed jne*. **Ilma metamärgita otsitakse otsingus sõna täpselt sellisel kujul nagu see on otsinguaknasse sisestatud!**
- Võib kasutada nii AND kui OR operaatorit. OR – vaikimisi.
- **Otsing on keeletundlik.** Kui otsing teha andmebaasi ingliskeelses osas, siis sõnu otsitakse tabeli pealkirja ja muutujate väärtuste nimetuste väljadelt, mis on inglise keeles.

Teksti või koodi otsing (näide)

Andmebaasist

Kasutusjuhend

Uued
andmed

Andmete
visualiseerimine

Avaldamiskalender

🏠 >> [Andmebaas](#) >> Tervishoiu ressursid ja nende kasutamine

1

Vali tabel

2

Vali muutujad

3

Näita tabelit

Andmebaas

– Rahvastikunäitajad

- + [Sünnid ja imikute rinnapiimaga toitmine](#)
- + [Raseduse katkemised ja katkestamised](#)
- + [Surmad](#)
- + [Oodatav eluiga](#)
- + [Tervena elada jäänud aastad](#)
- + [Tervisekaotus](#)
- + [Haigestumus](#)
- + [Tervishoiuteenuste kasutamine ja ravi põhiused](#)

Otsi andmebaasist Andmebaas:

alko*

Otsi

Otsi andmebaasist Andmebaas:

alko*

Otsi

☒ Otsi kõigilt väljadelt ☐ Ainult otsing ☐ Tabeli pealkiri ☐ Väärtuse tekst ☐ Väärtuse kood

Otsingu tulemus: (141 vastet)

Tabel

Avaldatud

ESPAD282: Viimasel korral tarvitatud kange alkoholi kogus soo järgi	15.10.2020
ESPAD36: Hinnangud alkoholi tarvitamise terviseriskile alkoholi tarvitamise sageduse ja soo järgi	15.10.2020
SD40: Surmad alkoholi tarvitamisest põhjustatud haigustesse soo ja maakonna järgi	28.09.2020
KU52: Keskmine vanus esmakordsel alkoholi proovimisel ja purju joomisel soo ja vanuse järgi	13.08.2020
KU53: Alkoholi tarvitamise sagedus soo ja vanuse järgi	12.08.2020
KU531: Alkoholi tarvitamise sagedus piirkonna järgi	12.08.2020
KU532: Alkoholi tarvitamise sagedus rahvuse järgi	12.08.2020

Muutuja soovitud väärtuse valik

Kohustuslik on valida vähemalt üks muutuja väärtus

Valib kõik väärtused

Tühistab valiku

Sordib väärtused kasvavalt

Sordib väärtused kahanevalt

Maakond *

✓ ✕ ↑ ↓

Kokku 20 Valitud 15

- Kõik riigid kokku
- Välisriigid
- Eesti kokku
- ..Harju maakond
-Tallinn
- ..Hiiu maakond
- ..Ida-Viru maakond

Otsi maakond 🔍

☐ Sõna algusest

Otsingukast

Liitmine ja protsendi leidmine

Andmebaasis on võimalik arve liita, lahutada, protsentväärtusi arvutada.

Muuda ja arvuta

Salvesta tabel

Tab

%

+

px

csv

xlsx

jstat

Protsent

☒ Näita algandmeid ja protsenti

☐ Näita ainult protsenti

Väärtuse uus nimi

Protsent

☐ Vali protsendi arvutamiseks muutuja, väärtused kokku = 100%

☒ Vali muutuja, mille üks väärtus = 100%

☐ Vali lahter (s.t igast muutujast üks väärtus), mille väärtus = 100%

Jätka

Tühista

LO01: Inimkannatanutega liiklusõnnetused ning neis hukkunud ja vigastatud haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

		2018		2019		2020	
		Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent
Inimkannatanutega liiklusõnnetused	..Tallinn	556	100,00	507	100,00	483	100,00
	Haabersti linnaosa	44	7,91	33	6,51	39	8,07
	Kesklinna linnaosa	163	29,32	160	31,56	113	23,40
	Kristiine linnaosa	45	8,09	37	7,30	39	8,07
	Lasnamäe linnaosa	120	21,58	97	19,13	88	18,22
	Mustamäe linnaosa	52	9,35	54	10,65	58	12,01
	Nõmme linnaosa	53	9,53	46	9,07	42	8,70
	Pirita linnaosa	22	3,96	22	4,34	37	7,66
	Põhja-Tallinna linnaosa	57	10,25	58	11,44	67	13,87

Sorteerimine

Andmeid saab sorteerida tunnuste nimetuse tähestiku või andmeväärtuste suuruse järgi kasvavalt/kahanevalt.

Muuda ja arvuta

Salvesta tabel

Tabel - sorteeritud

↑↓

+ Salvesta päring

Tabeli sorteerimiseks klikki tulpade pealkirjadele. Samaaegselt mitme tulba järgi sorteerimiseks hoia all shift klahvi ning klikkige teist, kolmandat või isegi neljandat tulba pealkirja.

Tabeli kopeerimiseks kasutage Muuda menüüst Vali kõik ja seejärel Kopeeri. Samuti võite vajutada Ctrl+A ja siis Ctrl+C.

TO01: Tööõnnetused toimumiskoha maakonna järgi

Aast	Maakond	Näitaja	..Kerged tööõnnetused	..Risked tööõnnetused	..Surmaga lõppenud tööõnnetused
2020	..Lääne-Viru maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	820,9	287,3	3,7
2020	..Järva maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	807,1	264,3	0,0
2020	..Põlva maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	371,1	195,9	0,0
2020	..Jõgeva maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	488,7	195,5	7,5
2020	..Hiiu maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	282,6	173,9	0,0
2020	..Võru maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	551,3	166,7	0,0
2020	..Tartu maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	375,7	158,7	1,3
2020	..Pärnu maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	424,7	145,7	0,0
2020	..Ida-Viru maakond	Kordaja 100 000 hõivatu (15-74a) kohta	255,9	140,5	1,8

Tabeli pööramine

Enne andmete allalaadimist Excelisse pöörake tabeli muutujad juba andmebaasis vajalikul viisil – Excelis on seda oluliselt raskem teha.

Muuda ja arvuta Salvesta tabel Tabel

px csv xlsx jstat

Pööra käsitsi

Read

Aasta
Haigla nimi

Tulbad

Näitaja
Ametikoht

Jätka Tühista

+ Tabeli seaded

+ Salvesta päring

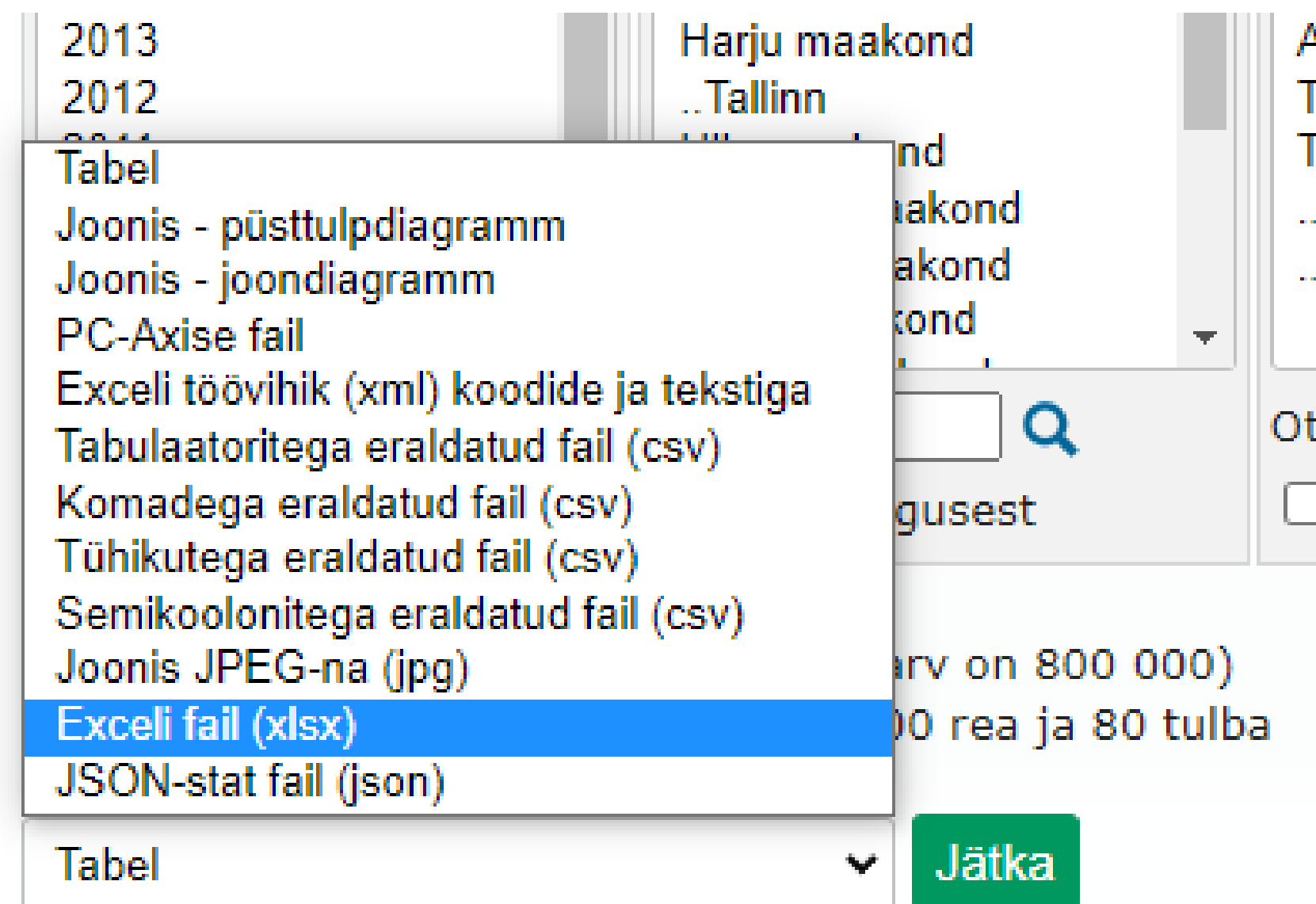
HH10: Tervishoiutöötajad ja täidetud ametikohad haigla järgi

Täidetud ametikohad lepingulise koormuse järgi
--

Tabelite allalaadimine, failiformaadid

- Tabeleid saab oma arvutisse alla laadida kahest kohast:

1) Muutujate valiku juurest:

2) Tabeli juurest:

Tähised

Tähis Selgitus		Näide
.	Mõiste pole rakendatav	Raseduskateestuste arv meestel. Eesnäärmevähk naistel.
..	Andmeid pole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad. <u>Uuringute puhul</u> : küsitletuid on antud muutuja kaupa liialt vähe üldistuste tegemiseks. <u>Teksti sees</u> : tähendus „sealhulgas”.	Vastaval aastal pole näitaja kohta andmeid kogutud. Harju maakond ..Tallinn (sealhulgas Tallinn)
0	Nähtust ei esine või ümardamisel on saadud 0	
-	Ravimistatistikas: toimeainet ei kasutatud	

Selgitused andmete kohta

- 1) muutujate valiku juures**
- 2) tabeli juures**

Valmistabeli all märkused sisaldavad kõige olulisemat infot.

„Mõisted ja metoodika“ sisaldab:

- terminite definitsioonid
- (visualiseeritud andmed)
- andmekogumise metoodika
- kasutatud klassifikaatorid
- teemaga seotud väljaannete jm viited
- kontaktisikud

Kui tabelialused märkused või metoodika osa ei anna piisavalt selgitusi, siis kontaktisik vastab hea meelega sisulistele küsimustele.

Tervisestatistika avaldamine

Avaldamiskalendri järgi, kell 10.00

Tervisestatistika ja terviseuuringute

ANDMEBAAS

Health Statistics and Health Research Database

AVALDAMISKALENDER 2022

Avaldatud: 1.10.2021

Andmed avaldatakse avaldamistähtaja kuupäeval kell 10.00.

Teema	Andmete periood	Avaldamis-aeg 2022. aastal	Tabelite koodid
RAHVASTIKUNÄITAJAD			
Sünnid	2021	6. juuni	SR01, SR66
Sünnid	2021	29. juuni	SR02–SR65, SR68–SR81
	2021	1. aug	SR90–SR91
Imikute rinnapiimaga toitmine	2021	13. juuni	RK01–RK67
Raseduse katkemised ja katkestamised	2021	8. juuni	SD15–SD23, SD29, SD31–SD61
Surmad (täpsustatud andmed)			
Lahangud	2021	8. juuni	SD90
Surmade esialgsed andmed (kuu)	nov 2021	5. jaan	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	dets 2021	2. veebr	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	jaan 2022	2. märts	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	veeb 2022	6. apr	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	märts 2022	4. mai	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	aprill 2022	8. juuni	SD15
Surmade esialgsed andmed (kuu)	mai 2022	6. juuli	SD15

Hiljuti lisandunud uued andmed

Diabeedi esmashaigestumus 2016–2020 Haigekassa raviarvete põhjal soo, vanuserühma, elukoha maakonna järgi

Avaldamine iga kuu alates 2020:

- **Surmade** esialgsed registreerimisandmed põhjuse, soo, viimase elukoha maakonna ja suuremate linnade järgi
- **Tuberkuloosi** haigestumise esialgsed registreerimisandmed elukoha maakonna ja suuremate linnade ning vanuserühma järgi

Tableau võimalused

- Navigeerimine
- Lisainfo hiirega üle viibates
- Andmete valimine
- Lisainfo märkustes
- Andmebaasi otselingid detailsemateks andmeteks
- Jooniste allalaadimine
- Andmete allalaadimine

Täiskasvanute tervisekäitumise uuring

Ajatelje andmed 2010-2020

Tervise enesehinnang	➔	Alkohol	➔
Masendus/õnnetu olemine	➔	Kehakaal	➔
Suitsetamine	➔	Tervisesport	➔
Ekraaniaeg	➔	Kanepi tarvitamine	➔

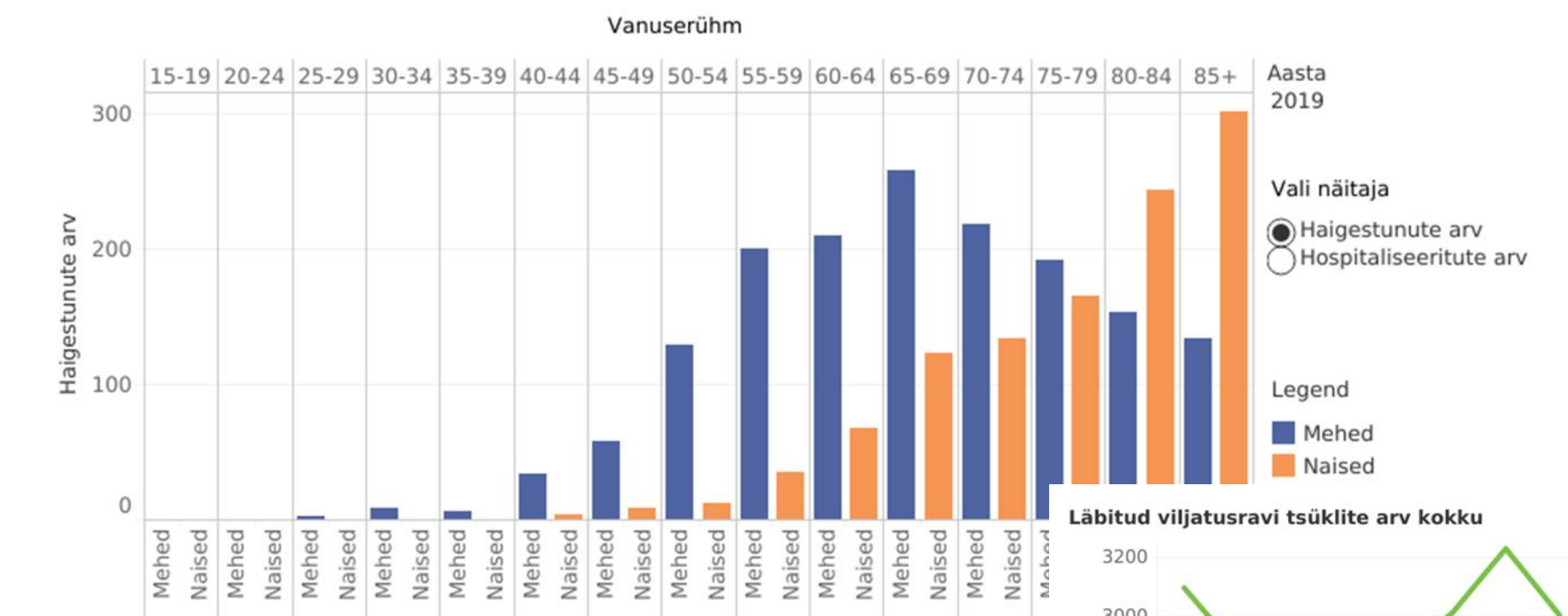
2020. aasta andmed

Tervise enesehinnang	➔	Alkoholi tarvitamine	➔
Masendus/õnnetu olemine	➔	Kehakaal	➔
Suitsetamine	➔	Tervisesport	➔
Ekraaniaeg	➔	Kanepi tarvitamine	➔

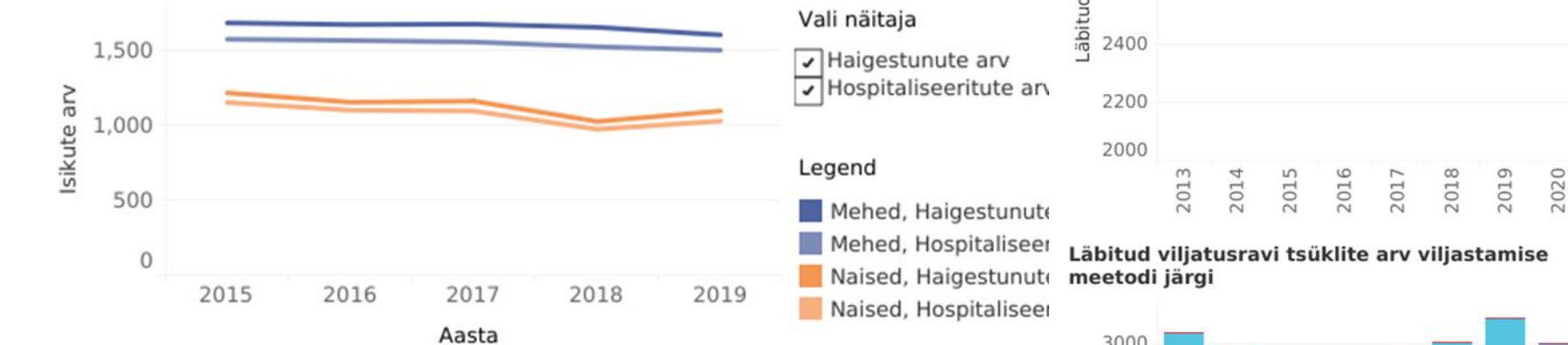
Ägedasse müokardiinfarkti haigestumine

Ägedasse müokardiinfarkti haigestunud ja hospitaliseeritud	Hospitaliseeritud soo, vanuserühma ja infarkti tüübi järgi	Hospitaliseeritud soo, vanuserühma ja infarkti korduvuse järgi	Hospitaliseeritud riskitegurid soo ja vanuserühma järgi	Hospitaliseeritud ravi algus ja surm 24 tunni jooksul hospitaliseerimisest soo ja vanuserühma järgi
--	--	--	---	---

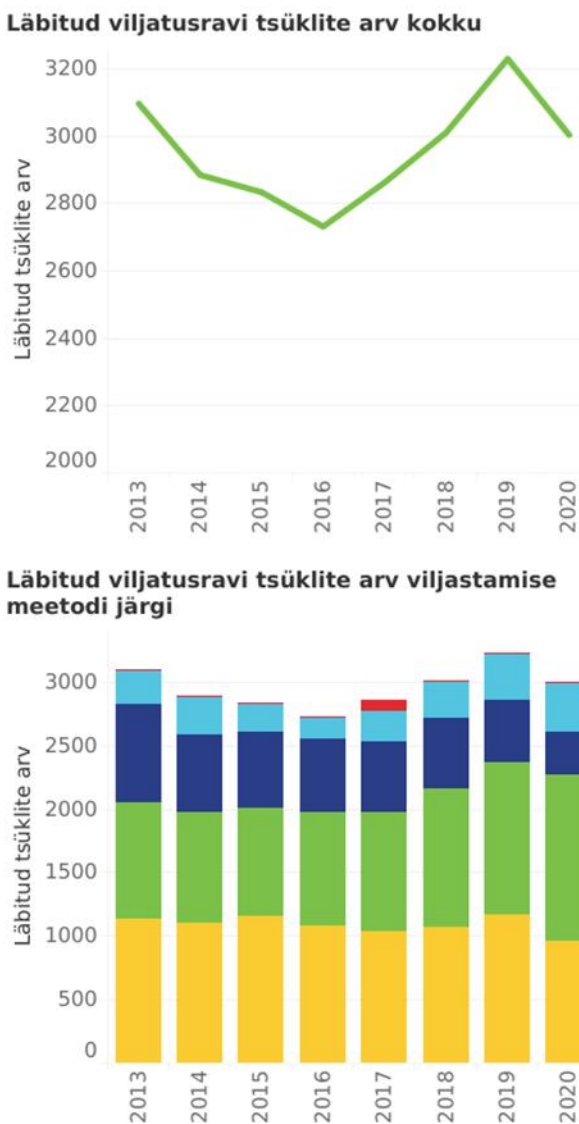
Ägedasse müokardiinfarkti haigestunud (hospitaliseeritud või haiglaeelselt surnud) isikud ja kordaja 100 000 inimese kohta

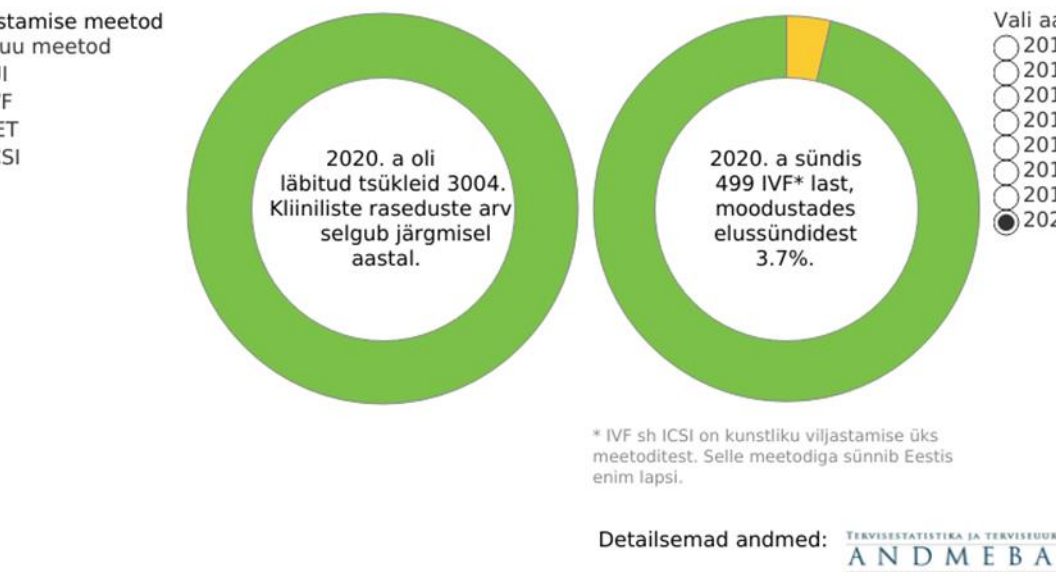
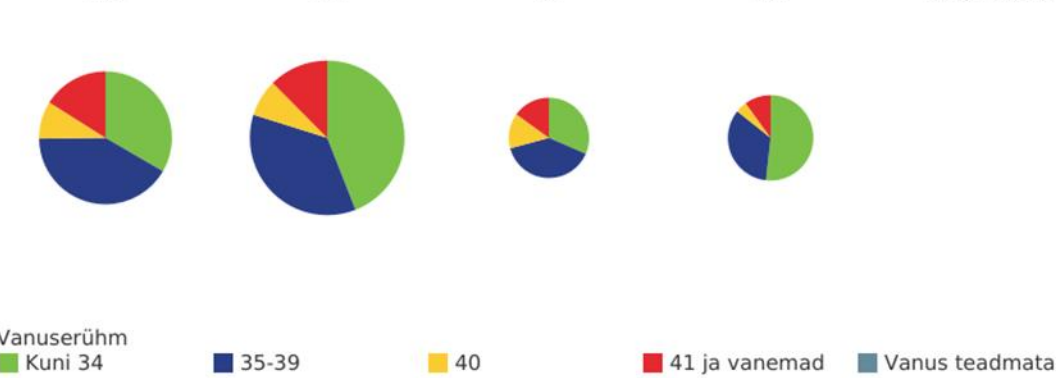
Ägeda müokardiinfarktiga hospitaliseeritud isikud

* Aasta jooksul ägedasse müokardiinfarkti haigestunud on arvestatud ühekordselt. Müokardiinfarkti haigetele on lisatud Surma põhjuste registrist haiglaeelselt infarkti surnud isikud.

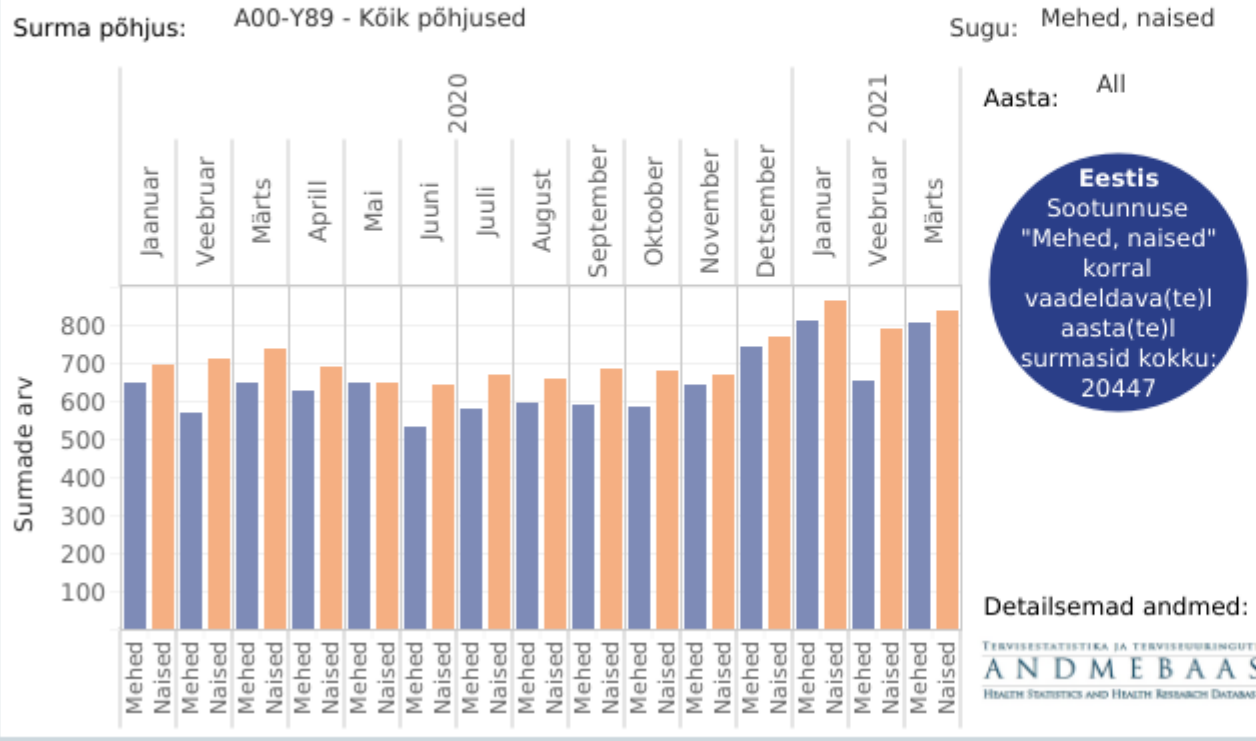

Läbitud viljatusravi tsükli arv viljastamise meetodi ja vanuserühma järgi, 2020

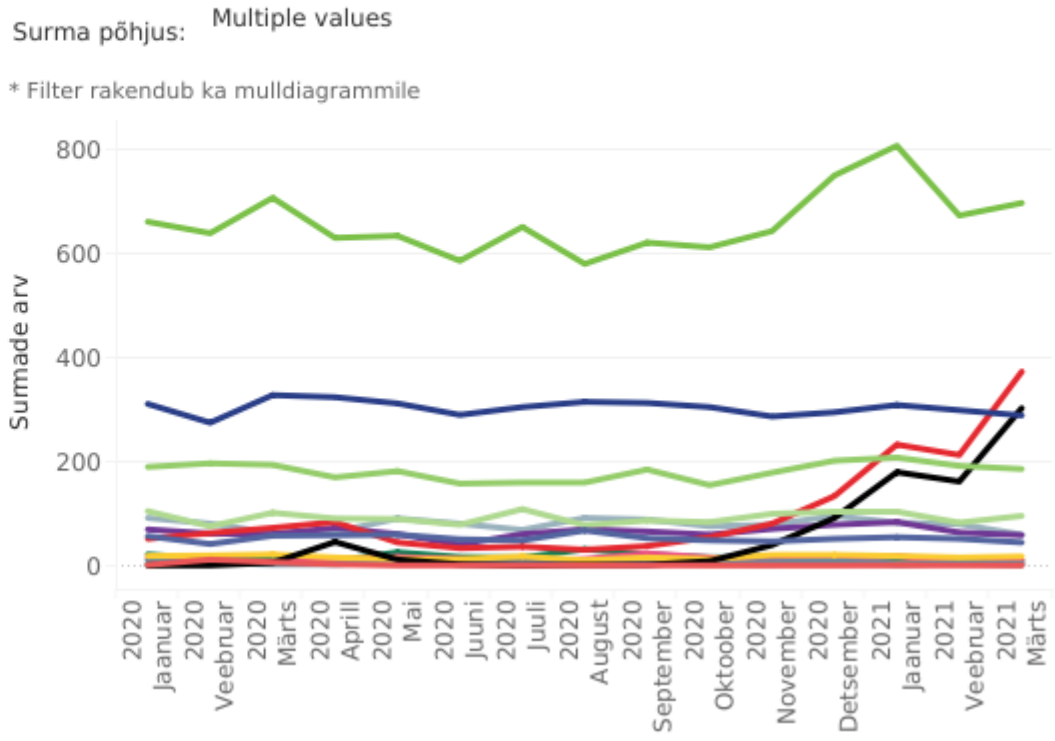

Surmade esialgsed registreerimisandmed põhjuse, soo ja kuu järgi

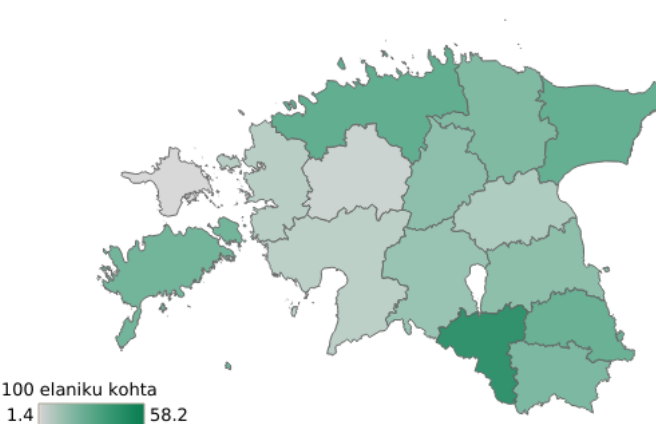
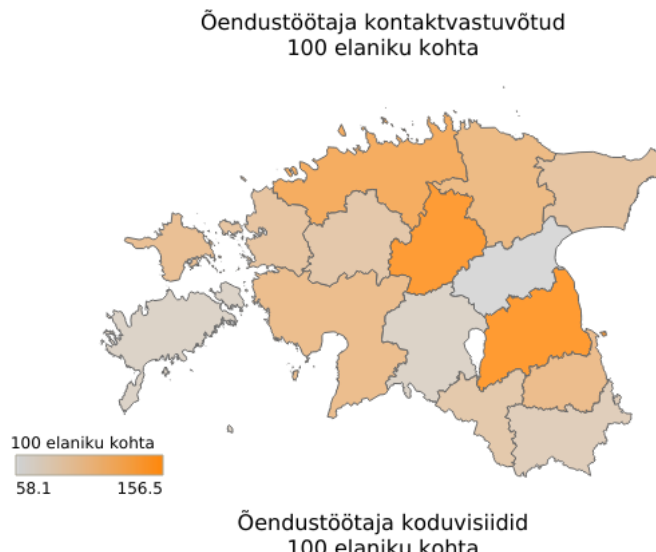
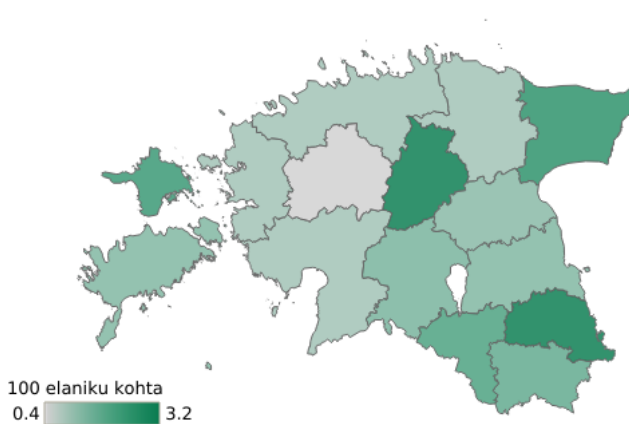
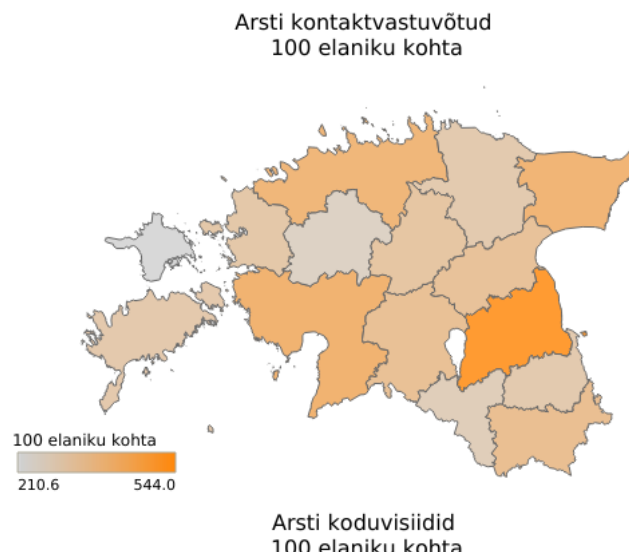
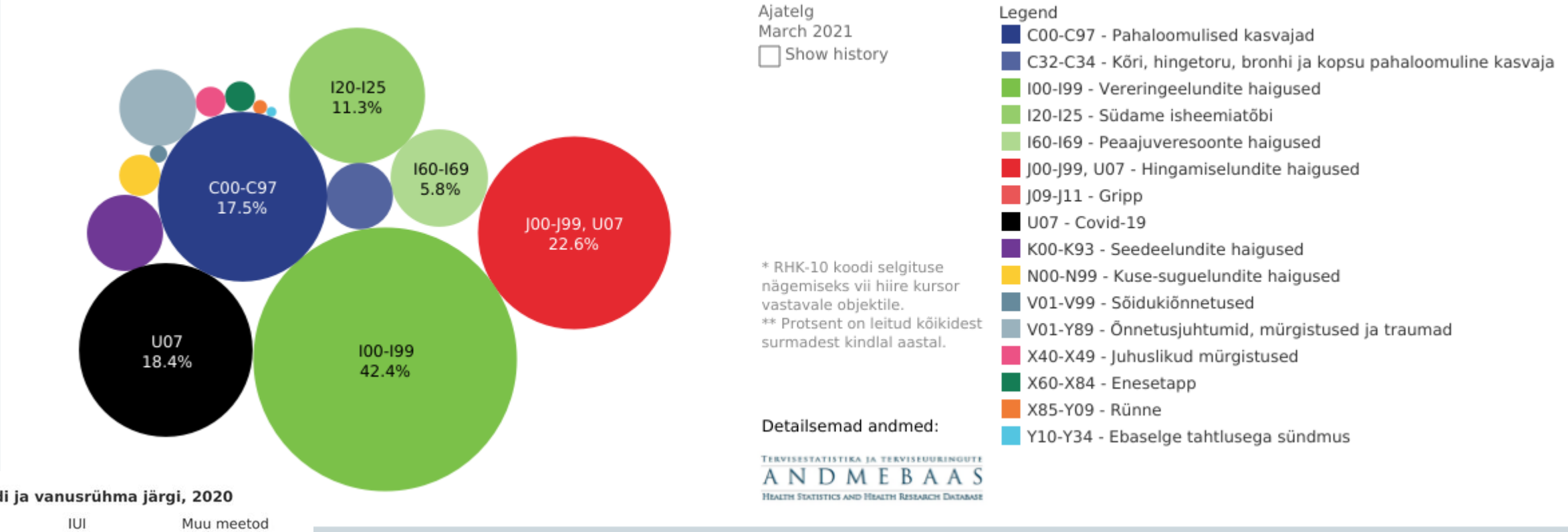
Surmade andmed kuu ja aasta järgi

Surmade arvu muutused surma põhjuse järgi

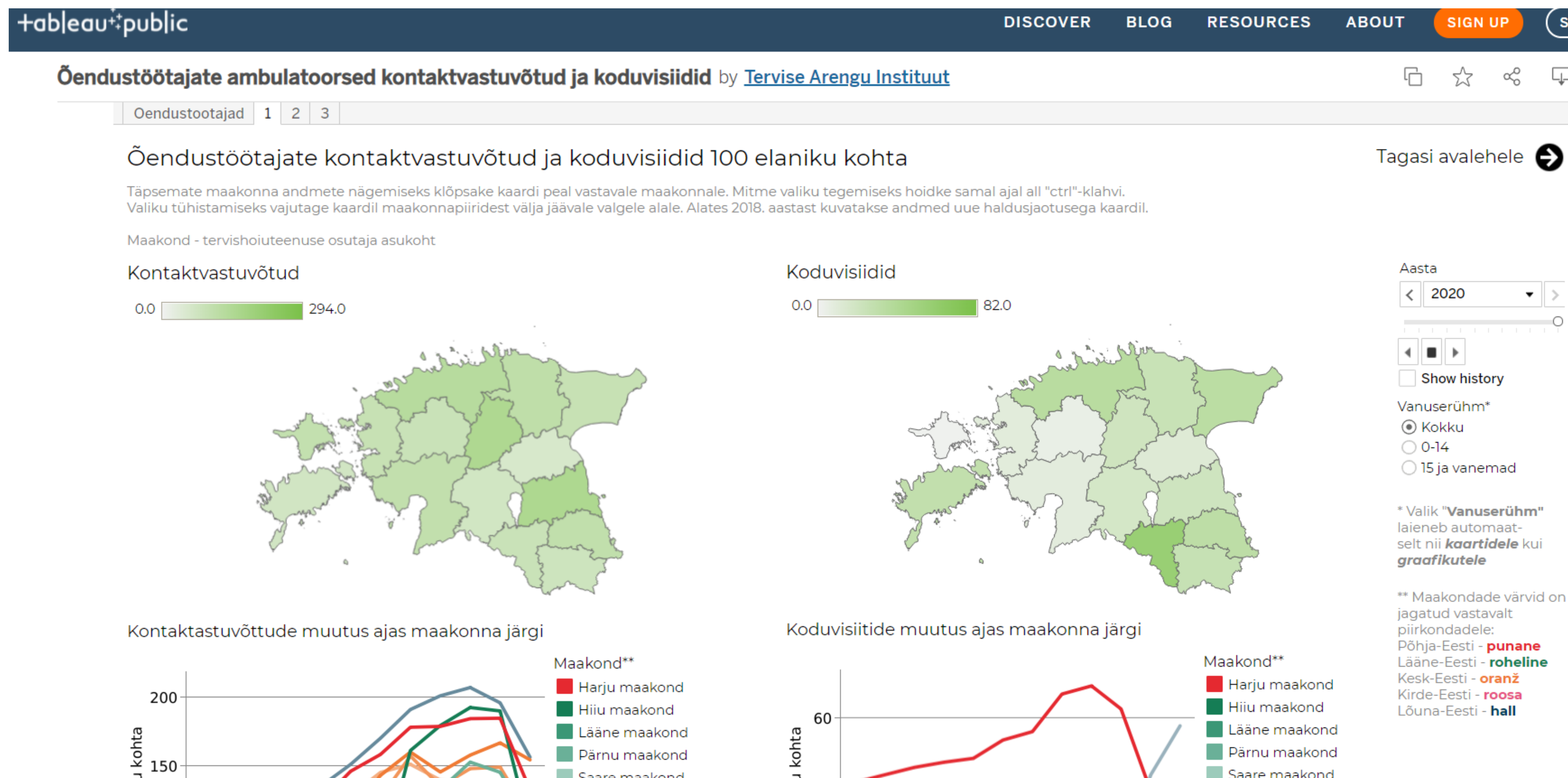

Surmade osatähtsus surma põhjuse järgi

★ Konkursi „Andmepärl 2021“ parim infograafika: Eva Anderson ja Viktoria Kirpu

Õendustöötajate ambulatoorsed kontaktvastuvõttud ja koduvisiidid

Ole kursis tervisestatistika uudiste ja andmebaasi uute andmetega

- Tervisestatistika uudiskiri e-posti teel. Liitumisvorm andmebaasi esilehe lingi kaudu. Uudiskirja sagedus ca 1 kord kuus.
- TAI veebilehel uudised: <https://tai.ee>

- <https://www.facebook.com/TerviseArenguInstituut/>

- <https://twitter.com/tstua>

- Visualiseeritud tervisestatistika Tableau-s:

<https://public.tableau.com/profile/tervise.arengu.instituut#!/>

Aitäh kuulamast!

Kontakt:

ingrid.valdmaa@tai.ee